

EDUCACIÓ BÀSICA DE PERSONES ADULTES
250019
EDUCACIÓ SOCIAL

<p>Assignatura: Optativa Semestre: 1r. Crèdits: 6cr. ECTS Departament: Teoria Sociològica, Filosofia del Dret i Metodologia de les CC.SS. Professorat: Lúdia Puigvert i Cristina Pulido. Grup: T1</p>

OBJECTIUS

1. Conèixer els conceptes fonamentals de l'alfabetització i l'EBA.
2. Analitzar les bases teòriques de l'alfabetització i l'EBA i la seva relació amb l'Educació Social.
3. Reflexionar sobre els diferents models i les pràctiques que se'n desprenen.
4. Conèixer els enfocaments metodològics, els materials didàctics més usuals i la seva aplicació.
5. Introduir-se en l'anàlisi de les necessitats educatives que es generen en la societat actual de cara a l'elaboració de projectes d'educació de persones adultes.

CONTINGUTS

- 1. De què estem parlant? Conceptes fonamentals i objectius de l'EBA.**
  - 1.1 Introducció als àmbits de l'EA: definició i espais de confluència.
  - 1.2 Educació de persones adultes (EA) i Educació Bàsica de persones adultes (EBA).
  - 1.3. EBA i Societat de la Informació: Efecte desnivellador.
  - 1.4. Alfabetització: conceptes fonamentals.
- 2. De qui estem parlant? Les i els protagonistes de l'educació bàsica en el segle XXI.**
  - 2.1. Les persones participants.
  - 2.2. Les educadores i educadors.
  - 2.3. Les investigadores i investigadors.
- 3. De quantes i quants estem parlant? Fonts d'interpretació i anàlisi de les dades sobre nivells d'instrucció.**
  - 3.1. Escolarització, acreditacions acadèmiques i habilitats comunicatives.
  - 3.2. Les diferents fonts d'informació. Metodologies quantitatives i qualitatives.
  - 3.3. Participació i no participació en formació bàsica.
  - 3.4. Anàlisi de capacitats i competències.

4. Principals models segons la UNESCO.

- 4.1. Models tradicionals basats en enfocaments escolars i compensatoris.
- 4.2. Models socials basats en enfocaments transformadors.
- 4.3. Elements per a una EBA crítica.

5. Pràctica educativa: enfocaments metodològics i materials de suport.

- 5.1. Aprenentatge dialògic: criteris pedagògics i metodològics de l'aprenentatge adult.
- 5.2. El procés d'Alfabetització: metodologia i anàlisi de mètodes per a persones adultes.
- 5.3. Temes interdisciplinaris en la cultura bàsica: el certificat.
- 5.4. L'ordenació modular en els programes d'EBA: el GES.
- 5.5. Cursos i materials d'Accés a la Universitat.
- 5.6. Projectes comunitaris: experiències alternatives i de futur.

6. Aproximació a la història de l'EBA a Catalunya.

- 6.1. S. XX: el paper dels moviments socials i les administracions públiques.
- 6.2. S. XXI: EDA, Educació Democràtica de persones Adultes.
- 6.3. La influència de Paulo Freire, Doctor Honoris Causa de la Universitat de Barcelona.

7. Marc legal de l'EBA.

- 7.1. La LOGSE (Llei Orgànica d'Ordenació General del Sistema Educatiu, 1990), Lleis d'EA a l'Estat espanyol.
- 7.2. LFAC (Llei de Formació d'Adults de Catalunya, 1991) i el seu desplegament.
- 7.3. Desenvolupaments legislatius actuals.

8. EA en el territori.

- 8.1 Els plans locals d'educació de persones adultes (PLEA).
- 8.2 Les xarxes territorials d'EA.
- 8.3 Plans educatius d'entorn.

METODOLOGIA

Els temes s'aborden combinant amb les exposicions integrals:

- a) Seminaris/Sessions amb especialistes dels diferents àmbits i realitats de l'Alfabetització i l'EBA.
- b) Visites a centres i experiències pràctiques.
- c) Debats sobre punts crítics del programa i de la bibliografia amb l'experiència global de les persones participants.

AVALUACIÓ

Hi ha 4 opcions, en qualsevol d'elles s'avaluarà la comprensió dels elements del programa a partir del seu desenvolupament a les classes, així com el contingut del llibre escollit per la o l'estudiant per a fer una lectura reflexiva. Un criteri clau a tenir en compte és: si es comprova que algun treball és total o parcialment plagiat serà motiu de suspens de l'assignatura. L'opció d'avaluació s'haurà de comunicar com a molt tard el 30 de setembre, qui no comuniqués l'opció escollida s'entendrà que li correspondrà l'opció d'examen.

1) Examen

Totes i tots els estudiants tindran l'opció de presentar-se a un examen que consistirà en un comentari de text on s'haurà de relacionar els temes de l'assignatura amb el llibre llegit durant el curs, amb la possibilitat d'utilitzar tot tipus d'apunts i llibres que sempre tenen a mà els i les professionals quan ho necessiten per a la seva feina. No es valorarà la mera còpia de fragments d'aquest material disponible, sinó la reflexió dels continguts.

2) Examen (50%) i llibre (50%)

Es pot obtenir la meitat de l'avaluació llegint i comentant un llibre. Cada estudiant que opti per aquesta forma d'avaluació escollirà un llibre dels de la bibliografia aconsellada, o un altre (dins de l'àmbit de l'assignatura) en el que es posin d'acord estudiant i professora o professor. El comentari no és un resum ni una síntesi del llibre, sinó una reflexió dels aspectes del seu contingut que han estat més rellevants des de la vostra reflexió sobre l'alfabetització i l'educació bàsica de persones adultes. Per realitzar el seguiment d'aquest treball cada setmana s'haurà d'entregar una intervenció relacionant els continguts de classe amb la lectura que s'estigui realitzant. La intervenció es pot lliurar mitjançant paper o al fòrum del dossier electrònic de l'assignatura. L'altra meitat de l'avaluació s'obtindrà responnent a dues de les tres preguntes de l'examen.

3) Llibre (50%) i treball (50%)

Pel 50% del llibre val el que s'ha dit en l'opció 2. L'altra 50% es pot obtenir a partir d'un treball sobre alguna experiència on s'integrin els continguts de l'assignatura (50%).

4) Altres

A qui no li vagin bé les opcions 1, 2, 3 podran proposar al professor o professora una altra forma d'avaluació.

El sistema d'avaluació es realitzarà en base als **Crèdits Europeus**. El procediment serà el següent: mensualment, cada alumne detallarà en el full d'ECTS (disponible en el dossier electrònic de l'assignatura) les activitats i hores de treball dedicades a l'assignatura. Aquest full s'haurà d'entregar la primera setmana de cada mes. S'hauran de completar 150 hores en el conjunt de les següents activitats:

Activitats a realitzar per part de l'alumne

1. Classes presencials (teòriques i pràctiques).
2. Preparació per a l'opció d'avaluació que has escollit.
3. Intervencions presencials o virtuals (mitjançant fòrum).
4. Lectures de llibres relacionats amb l'assignatura.
5. Recull de notícies als diaris, revistes educatives, científiques ,etc.
6. Participació en debats teòrics presencials, seminaris, etc, (relacionats amb l'àmbit de l'assignatura).
7. Participació en l'àmbit educatiu directament relacionat amb l'assignatura.
8. Consultes realitzades en relació a l'assignatura (inclou ús d'internet).
9. Visites i activitats que podeu relacionar amb l'assignatura.
10. Participació en jornades, conferències i/o congressos.
11. Tutories (presencials o virtuals).
12. Altres.

BIBLIOGRAFIA

AA.VV. 1993. *Estudi sobre l'analfabetisme funcional a Catalunya*. Generalitat de Catalunya. Departament de Benestar Social.

Flecha, R. 1997. *Compartiendo palabras. Aprendizaje de personas adultas a través del diálogo*. Barcelona: Paidós.

Freire, P. 1997. *A la sombra de este árbol*. Barcelona: El Roure.

Freire, P. 1985. *La Pedagogía del Oprimido*. Madrid: Siglo XXI.

Gómez, J.; Vargas, J. (2003): Why Romà do not like mainstream schools: voices of a people without territory . *Harvard Educational Review*. v. 73, pp. 559-590.

García Carrasco, J. 1997. *Educación de Adultos*. Barcelona: Ariel.

Kozol, J. 1990. *Analfabetos USA*. Barcelona: El Roure.

Medina, O. 1997. *Modelos de educación de personas adultas*. Barcelona: El Roure.

Romans, M. i Viladot, G. 1998. *La Educación de las personas adultas. Como optimizar la práctica diaria*. Barcelona: Paidós.

Sánchez-Aroca, M. (1999). La Verneda-Sant Martí: A School Where People Dare to Dream. *Harvard Educational Review*, 69(3), 320-335.

Tenant, M. 1991. *Adulter y aprendizaje*. Barcelona: El Roure.